

ROZHODNUTÍ

Kárný senát Nejvyššího správního soudu ve složení: JUDr. Lenka Matyášová, JUDr. Vladimír Veselý, Mgr. MUDr. Radan Kuča, JUDr. Jindřich Psutka, JUDr. Gabriela Vilímková a Mgr. Martina Douchová, projednal v ústním jednání dne 25. 9. 2012 návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudních exekutorů ze dne 10. 4. 2012, podaný **ministrem spravedlnosti JUDr. Jiřím Pospíšilem**, proti **Mgr. L. Č.**, soudní exekutorce, Exekutorský úřad Prostějov, se sídlem Dolní 71, Prostějov, a rozhodl

t a k t o :

I. Podle § 116 odst. 2 písm. a) zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) kárně obviněná

soudní exekutorka **Mgr. L. Č.**,
Exekutorský úřad Prostějov, se sídlem Dolní 71, Prostějov

j e v i n n a

a) tím, že v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 18 EX 1085/10 způsobila nedůvodné průtahy v řízení, a to v době od 5. 5. 2010 do 18. 10. 2011; současně zanedbala dohled nad činností svého zaměstnance, čímž umožnila dodatečně antedatování listiny ve spise s cílem zastříť průtahy v řízení,

t e d y

svým jednáním závažným způsobem porušila při výkonu činnosti své povinnosti, stanovené právním předpisem,

b) tím, že v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 18 Ex 3227/11, 18 EX 5849/11, 18 EX 162/10, 18 EX 3357/11, 18 EX 1585/10, 18 EX 34/11 a 18 EX 38/10 nevydávala řádnou výzvu včetně vyčíslení vymáhaného nároku oprávněného dle § 46 odst. 5 exekučního řádu,

t e d y

svým jednáním opakovaně porušila při výkonu činnosti povinnosti stanovené právním předpisem,

č í m ž s e d o p u s t í l a

kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu

II. Za toto kárné provinění uložil kárný senát podle § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu

p o k u t u v e v ý š i 10.000 Kč

Tato pokuta je splatná ve lhůtě do 30-ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Nejvyššího správního soudu č. 3762-46127621/0710, var. symbol: 15042012.

III. Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů a ust. § 120 odst. 2 exekučního řádu se kárně obviněná

z p r o š ť u j e

kárné žaloby pro skutek, že

- způsobila nedůvodné průtahy v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 18 EX 1052/09 v období od 16. 12. 2009 do 22. 11. 2010, a v řízení vedeném pod sp. zn. 18 EX 797/10 v období od 14. 9. 2010 do 14. 10. 2011,
- v řízeních sp. zn. 18 Ex 3227/11, 18 Ex 3357/11 a sp. zn. 18 Ex 162/10 (příkazy k úhradě nákladů exekuce) vyčísliła svoji odměnu v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb.,
- v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. 18 EX 1052/09 nedoručovala příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 27. 8. 2009, přesto dne 21. 12. 2009 vydala vyrozumění o právní moci a neoprávněně požádala ČSSZ o vyplacení provedených srážek,

čímž se měla dopustit kárného provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu,

protože uvedené skutky nejsou kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

Kárnou žalobu podal ministr spravedlnosti, jakožto kárný žalobce dle § 117 odst. 2 písm. a) exekučního řádu na základě výsledků kontroly provedené u Exekutorského úřadu Prostějov ve dnech 18. – 19. 10. 2011. Kárná žaloba byla doručena Nejvyššímu správnímu soudu, jakožto kárnému soudu dle ust. § 3 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o řízení ve věcech soudců“) dne 10. 4. 2012. Kárný návrh byl podán ve lhůtě dle § 117 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (dále „exekuční řád“).

I. Obsah kárného návrhu

Kárný žalobce označil v kárné žalobě šest samostatných skutků, přičemž je nutno konstatovat, že vytýkaná provinění označená jako jednotlivé samostatné skutky spolu souvisejí a je nutno je proto posuzovat společně. To platí o samostatně vymezených skutcích pod bodem 1, 2 a 3 ve věci řízení pod sp. zn. EX 1085/10.

Kárný senát vychází se soudní praxe, která za skutek považuje určitou událost ve vnějším světě charakterizovanou určitým jednáním a jeho následkem. Za jeden skutek se v nauce i právní praxi považují všechny ty projevy vůle pachatele navenek, které jsou příčinou následku významného z hlediska trestního práva, pokud jsou zahrnuty zaviněním (k tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. 8. 1984, sp. zn. 3 Tz 6/84, publikovaný pod č. 8/1985 Sb. rozh. tr.).

V rámci exekučního řízení pod sp. zn. 18 EX 1085/10 kárný žalobce vytýká kárně obviněné, že způsobila nedůvodné průtahy, když neučinila v tomto řízení žádný úkon v období od 5. 5. 2010 do 18. 10. 2012 (bod 1), že ve snaze zastřít průtahy v tomto řízení nepravdivě datovala exekuční příkaz čj. 018 EX 1085/10-5 (bod 2) a konečně, že zanedbala dohled nad činností svého zaměstnance - za předpokladu, že lze vycházet z vyjádření kárně obviněné ze dne 27. 10. 2011, v němž uvedla, že exekuční příkaz nebyl vydán soudní exekutorkou osobně, nýbrž bez jejího pokynu z iniciativy jejího zaměstnance, který takto jednal, aniž by byl k vydání exekučního příkazu ze zákona oprávněn, tedy že nedostatečně řídila zaměstnance, kteří mají v systému exekutorského úřadu možnost manipulovat se spisy a vydat antedatovaný exekuční příkaz.

Kárný žalobce dále kárné provinění shledává v nečinnosti kárně obviněné i v dalších exekučních řízeních, a to sp. zn. 18 EX 1052/09, a to v období od 16. 12. 2009 do 22. 11. 2010, a dále v řízení sp. zn. 18 EX 797/10, a to v období od 14. 9. 2010 do 14. 10. 2011.

Ve věci exekučního řízení sp. zn. 18 EX 1052/09 kárný žalobce konstatuje, že byla nařízena exekuce usnesením Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2009, které nabylo právní moci dne 15. 7. 2009; usnesení s doložkou právní moci bylo kárně obviněné doručeno dne 16. 12. 2009. Exekuční příkaz na vyklizení nemovitosti, ačkoli provedení exekuce nic nebránilo, byl vydán až dne 22. 11. 2010 s termínem vyklizení ke dni 14. 12. 2011, tedy s 11-ti měsíční prodlevou.

Kárný žalobce vysvětlení kárně obviněné, která průtah odůvodnila potřebou dohody s oprávněným o nákladech řízení, jakož i sociálními důvody na straně povinného, nepovažuje za argument, neboť jednak toto tvrzení nemá oporu ve spise, jednak sociální důvody na straně povinného by měly být zkoumány pouze k návrhu povinného dle § 54 exekučního řádu; jinak je soudní exekutor povinen po nařízení exekuce činit kroky směřující k jejímu provedení až do doby, kdy zanikne jeho pověření jedním ze způsobů uvedených v § 51 exekučního řádu. Rovněž tak odkaz na dohodu s oprávněným považuje kárný žalobce za irrelevantní; pokud není oprávněný vyzván k uhrazení zálohy, kdy by v případě jejího nezaplacení následoval postup dle § 55 odst. 5 exekučního řádu.

Ve věci exekučního řízení sp. zn. 18 EX 797/10 kárný žalobce uvádí, že usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 31. 3. 2010, kterým byla nařízena exekuce proti povinnému, nabylo právní moci dne 29. 7. 2010, kárně obviněné bylo usnesení doručeno dne 14. 9. 2010. Kárně obviněná až dne 14. 10. 2011, tedy více než po roce vyhotovila vyrozumění o právní moci usnesení o nařízení exekuce a exekučního příkazu, který nabylo právní moci již dne 13. 7. 2010. Kárný žalobce nepovažuje za důvodnou argumentaci kárně obviněné ze dne 27. 10. 2011, že v dané věci byla mzda povinného postižena dalšími třemi exekučními příkazy s lepším pořadím cca na částku 160 000 Kč; v takovém případě kárně obviněná posílá vyrozumění o právní moci vždy až po určité době, kterou vyhodnotí příslušný pracovník jako adekvátní vzhledem k poměru výše předcházejících srážek a zpravidla předtím telefonicky kontaktuje zaměstnavatele.

Kárný žalobce konstatuje, že bez ohledu na výši dluhu, která je vymáhána v exekucích s lepším pořadím srážkami ze mzdy, soudní exekutor nemůže předvídat, zda předchozí exekuce nebudou z jakéhokoli důvodu ukončeny, např. vymožením jiným způsobem nebo zastavením. Bez ohledu na výši pohledávky s lepším pořadím bylo žádoucí, aby soudní exekutorka v okamžiku, kdy disponuje usnesením o nařízení exekuce s vyznačenou doložkou právní moci, zaslala příslušným subjektům vyrozumění o nabytí právní moci, přičemž je dle § 46 odst. 1 exekučního řádu povinna postupovat při provádění exekuce rychle a účelně.

Kárně provinění spatřuje kárný žalobce rovněž ve skutku kárně obviněné spočívajícím v tom, že v řízeních vedených pod sp. zn. 18 EX 3227/11, 18 EX 5849/11, 18 EX 162/10, 18 EX 3357/11, 18 EX 1585/10, 18 EX 34/11 a 18 EX 38/10 nevydávala výzvu k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti s řádným vyčíslením vymáhaného nároku oprávněného a nedoručila ji povinnému společně s usnesením o nařízení exekuce tak, jak

ukládá ust. § 46 odst. 5 exekučního řádu. Povinní tak vůbec nebyli informováni o tom, že v případě dobrovolné úhrady mají nárok na snížení odměny exekutorky, čehož soudní exekutorka následně využila ve svůj prospěch. Ve svém důsledku tak povinným zároveň upřela právo na spravedlivý proces, když jim neposkytla poučení, kterého by se jim dostalo, kdyby jim kárně obviněná výzvu zaslala. Kárně obviněná takto činila opakovaně.

Kárný žalobce viní kárně obviněnou dále z toho, že ve věcech sp. zn. 18 EX 3227/11, 18 EX 162/10 a 18 EX 3357/11 vyčíslila svoji odměnu ve výši, na jakou neměla dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb., nárok, resp. účtovala ji v plné výši, ačkoli měla nárok pouze na 50 % této odměny. Kárný žalobce zde poukazuje na judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně konstatoval, že je nutno snížit i minimální odměnu ve výši 3.000 Kč.

Kárné provinění konečně kárný žalobce spatřuje v jednání kárně obviněné, která ve věci sp. zn. 18 EX 1052/09 nedoručovala příkaz k úhradě nákladů exekuce ze dne 27. 8. 2009, přesto dne 21. 12. 2009 vydala vyrozumění o právní moci a neoprávněně požádala Českou správu sociálního zabezpečení o vyplacení provedených srážek; tímto jednoznačně porušila ust. §88 odst. 1 exekučního řádu a ust. § 283 o. s. ř. a ust. § 301 o. s. ř.

Na základě uvedeného má kárný žalobce za to, že kárně obviněná soudní exekutorka, v některých případech i opakovaně, se dopustila vícečetných pochybení, která naplňují skutkové znaky kárného provinění, za něž navrhuje uložení kárného opatření dle ust. § 116 odst. 3 ve formě pokuty ve výši 210 000 Kč.

II. Vyjádření kárně obviněné

Kárně obviněná soudní exekutorka ke skutečnostem uváděným v kárné žalobě zaslala Nejvyššímu správnímu soudu písemné stanovisko, na němž setrvala i v průběhu ústního jednání, v němž k jednotlivým vytýkaným skutkům uvedla:

1) Průtahy v řízení:

sp. zn. EX 1052/09

Usnesením Městského soudu v Brně ze dne 15. 5. 2009 byla nařízena exekuce vyklizením bytu povinného; usnesení bylo doručeno dne 10. 6. 2009, ihned po doručení bylo dne 12. 6. 2009 rozesláno účastníkům; poté byla s právním zástupcem oprávněného řešena otázka uzavření dohody o nákladech vyklizení. Protože výše zálohy dle ust. § 12 odst. 2 vyhl. č. 330/2001 Sb. by absolutně nepostačovala na úhradu skutečně vynaložených nákladů (vyklizená nemovitost byl byt o velikosti 2+1, značně zaskládaný spoustou nepoužitelných nemovitých věcí a nepořádku, které však bylo třeba vyklidit a po dobu půl roku uskladnit, což oprávněný věděl a nepochyboval), jednalo se tedy o výši účelně vynaložených výdajů dle § 13 odst. 5 vyhlášky nejdříve s právním zástupcem oprávněného a poté přímo s oprávněným. Kárně obviněná konstatuje, že dle jejího názoru nebylo třeba vyzývat při postupu dle § 13 odst. 5 cit. vyhlášky oprávněného k úhradě zálohy dle § 12; zájmem kárně obviněné ani zájmem oprávněného nebylo zastavení řízení. Teprve po dohodě s oprávněným byl vydán exekuční příkaz a provedeno vyklizení nemovitosti. To,

že se nebude byt povinného (a jeho spolubydlícího, oba v důchodovém věku) vyklízet (bez bytové náhrady) v zimě ihned po nabytí právní moci příslušných listin, a aniž by bylo umožněno povinnému zajistit si alespoň provizorní bydlení, bylo dohodnuto s oprávněným. Kárně obviněná se zásadně neztotožňuje s tvrzením, že soudní exekutor nemá co zkoumat sociální důvody na straně povinného, a to zvláště v případě vyklizení bez náhrady. Povinný byl osobou, která i přes poučení o možnostech podat odvolání či jiné opravné prostředky, by nebyl schopen se právní cestou bránit či domáhat např. odkladu exekuce; oprávněný s postupem souhlasil a nebyl na svých právech nijak poškozen. Kárně obviněná se domnívá, že je-li soudním exekutorům vytýkána obecně tvrdost v jejich postupu, v tomto případě by striktním postupem mohlo dojít k nenávratným škodám. Posouzení postupu a provádění exekuce v každém konkrétním případě je proto na místě a dle názoru kárně obviněné se nejedná o svévoli soudního exekutora. Dle názoru kárně obviněné nelze lhůtu průtahů v případě jako je vyklizení vymezit striktně objektivně, ale je nutno ji posuzovat i subjektivně a s ohledem na další okolnosti konkrétního případu, a to i v souladu s postojem oprávněného.

k důkazu navrhuje výslech právního zástupce oprávněného e-mailovou korespondencí s oprávněným

sp. zn. 018 EX 797/10

Kárně obviněná popírá, že by ve věci docházelo k průtahům; usnesení o nařízení exekuce jí bylo doručeno dne 26. 5. 2010, ihned v průběhu měsíce června byly provedeny součinnostní dotazy, veškeré s negativním výsledkem, kromě informace od zaměstnavatele, že je povinný zaměstnán. Proto byl dne 8. 7. 2010 vydán exekuční příkaz na provedení exekuce srážkami ze mzdy. Zaměstnavatel současně sdělil, že před tímto exekučním příkazem jsou tři předcházející exekuce na částku cca 160 000 Kč. V takovém případě je zasíláno vyrozumění o právní moci vždy až po určité době ve vazbě na posouzení výše předchozích srážek a dlužné částky, přitom je ještě telefonicky kontaktován zaměstnavatel. Nejpozději se vyrozumění posílá zpravidla po roce, a poté se provedou opakované součinnosti, není-li na exekuci hrazeno. Dle názoru kárně obviněné by bylo vzhledem k předchozím exekucím evidentně neefektivní provádět hned v tuto dobu mobilární exekuci, protože by jen zvyšovala náklady exekuce; proto byl spis na tzv. ročních součinnostech, které se dělají vždy opakovaně v dubnu a říjnu, v době po daňových přiznáních tak, aby cca jednou za rok byly na každý spis učiněny nové součinnostní dotazy, event. splněn jiný úkon ve spise V dané věci byl vydán exekuční příkaz zajišťující pohledávku oprávněného neprodleně po zjištění zaměstnavatele; zasílat vyrozumění o právní moci exekučního příkazu by bylo dle názoru kárně obviněné zcela bezpředmětné, neboť bylo ověřeno, že finanční prostředky pro oprávněného by to nepřineslo (do současné doby nebylo ještě nic sraženo).

k důkazu navrhuje: sdělení zaměstnavatele ze dne 8. 7. 2010

sp. zn. 0018/ EX 1085/10 (vč. dalšího vytýkaného jednání)

Kárně obviněná uznává, že v tomto spise nebyl po delší dobu učiněn žádný úkon, současně podotýká, že ze strany jejího zaměstnance, který měl spis přidělen se jedná o hrubé pochybení, které mu bylo vytknuto a byl postižen finančně. Vykonavatel v průběhu roku neudělal žádný úkon a poté, co byl spis vyžádán pracovníky ministerstva při kontrole,

pokusil se velmi nevhodným způsobem vytvořit dojem, že byl alespoň vydán exekuční příkaz prodejem movitých věcí k provedení mobilární exekuce. Kárně obviněná stran vytýkaného zanedbání dohledu nad činností svého zaměstnance uvádí, že její pracovníci jsou pravidelně proškolení a všichni vykonavatelé složili potřebné zkoušky vykonavatele, jednání konkrétního zaměstnance považuje za zkratovité, byť neomluvitelné.

K vytýkanému nevyhotovení výzev k dobrovolnému plnění kárně obviněná předně uvádí, že tato skutečnost nebyla při provádění kontrole ani po jejím skončení zmiňována a řešena a ani následně nebyla vyzvána k vyjádření k tomuto údajnému pochybení; bylo jí pouze vytknuto, že konkrétně nevyčíslovala výši zálohy na 50 % odměnu při uhrazení pohledávky na základě výzvy k úhradě a uváděla ji pouze v procentech. Kárně obviněná nesouhlasí se stanoviskem kárného žalobce, že nebyly vyhotovovány výzvy k dobrovolnému splnění vymáhané povinnosti. Byla-li by tato skutečnost s kárně obviněnou projednána již při kontrole, uvedla by ji na pravou míru již v danou chvíli. Kárně obviněná je názoru, že minimální odměna dle ust. § 6 odst. 3 vyhl. č. 330/2001 Sb. ve znění do 29. 2. 2012 činila 3.000 Kč a DPH., což vyplývá přímo z textu § 11 odst. 1 písm. a), který zmiňuje pouze odst. 1 a 2 § 6 a odst. 3 se netýká. Kárně obviněná konstatuje, že jsou jí samozřejmě známy nálezy Ústavního soudu, které kárný žalobce v žalobě cituje, nicméně text zákona je, resp. byl jednoznačný, nadto poukazuje rovněž na skutečnost, že i po vydání zmiňovaných nálezů rozhodovaly okresní soudy, jakožto odvolací soudy shodně s právním názorem kárně obviněné (přitom v příloze odkazuje na rozhodnutí Okresního soudu v Olomouci nebo OS v Kroměříži). Kárně obviněná tvrdí, že výzvu ke splnění vymáhané povinnosti do 15 dnů od doručení výzvy vyhotovovala, text výzvy byl postupně upravován tak, aby vyhovovala aktuální právní úpravě a aby byla pro povinné co nejsrozumitelnější, avšak při respektování právního názoru kárně obviněné, že minimální odměna soudního exekutora je 3.000 Kč. Výzva u nižších vymáhaných částek, tak jako i poučení, neměla ani číslo listu a nebyla ani úkonem ve spisu a byla vkládána do obálky pro povinné spolu s usnesením o nařízení exekuce, návrhem na nařízení exekuce a poučením o možnosti vyjádřit se k osobě exekutora.

Kárně obviněná stran tvrzeného klamavého vyrozumění o právní moci příkazu k úhradě nákladů exekuce ve věci sp. zn. 018 EX 1052/09 uvedla, že není pravdou, že by klamavě vyrozuměla ČSSZ o právní moci exekučního příkazu č. 1. 5, ale vyrozuměla o právní moci exekučního příkazu č. 1. 6, který skutečně pravomocný byl, nebyl však vykonatelný.

III. Posouzení věci kárným senátem

Při ústním jednání dne 25. 9. 2012 kárný žalobce i kárně obviněná soudní exekutorka setrvali na svých písemných podáních (návrhu, resp. vyjádření) a v podrobnostech na ně odkázali, nebylo navrženo provedení dalších důkazů, kárný senát proto vycházel z důkazů, které byly zjištěny a provedeny z předložených exekutorských spisů.

Ze strany kárného žalobce byly stran otázky krácení odměn soudních exekutorů konstatovány nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 252/04, sp. zn. Pl. ÚS 8/06, sp. zn. II. ÚS 233/09 a další, z nichž zástupkyně kárného žalobce obsáhle citovala, dále stran průtahů v řízení odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu č. j. 11 Kse 21/2009 – 83 a 13 Kse 24/2009 a na judikaturu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 225/01, kde Ústavní soud v konkrétním případě dovodil, že jednoznačným a protiústavním průtahem v řízení před správním orgánem je i jeho prokázaná nečinnost po dobu více než 9 měsíců.

Kárně obviněná soudní exekutorka namítla, že kárný žalobce se částečně snaží prostřednictvím Nejvyššího správního soudu vytvářet exekuční judikaturu a řešit věci, které zřejmě více příslušely řešit na základě řádných opravných prostředků obecným soudům, a má za to, že skutky uvedené v kárné žalobě nelze v naprosté většině považovat za kárná provinění, vyjma průtahů ve spise 1085/10 a navrhla, aby byla snad kromě tohoto bodu kárné žaloby zproštěna.

Kárný senát posoudil jednotlivé skutky, které jsou kárně obviněné kladeny za vinu, vycházel přitom z listinných důkazů, které byly v řízení předloženy a nebyly činěny spornými, z vyjádření kárně obviněné soudní exekutorky a skutečností zjištěných při ústním jednání, jakož i z relevantní právní úpravy a své konstantní judikatury.

V dané věci není sporu o stavu skutkovém, kárně obviněná jednotlivá zjištění kárného žalobce nepopírá, má však za to, že se jimi nedopustila jednání, které by bylo možno považovat, snad s výjimkou politováníhodného a neomluvitelného jednání svého zaměstnance, kterého finančně postihla, za tak závažné, že by je bylo možno kvalifikovat jako kárné provinění.

Podle § 46 odst. 1 exekučního řádu pověřený exekutor postupuje při provádění exekuce rychle a účelně; přitom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem. Podle ust. čl. 5 Pravidel profesionální etiky a pravidel soutěže soudních exekutorů ve věcech, v nichž byl soudem pověřen provedením exekuce nebo při výkonu další činnosti postupuje exekutor vždy nezávisle, svědomitě a pečlivě.

Kárně obviněná soudní exekutorka byla obviněna a priori z průtahů v řízeních vedených pod sp. zn. 18 EX 1085/10, a dále v řízeních vedených pod sp. zn. 18 EX 1052/09 a 18 EX 797/10.

Kárný senát již několikrát ve své judikatuře uvedl, že průtahy v řízení neznamení pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudního exekutora, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v řízení jeho postupem k neodůvodněně pomalému vyřizování věci. Za průtahy lze považovat neodůvodněnou a nepřiměřenou nečinnost v řízení, přičemž právě neodůvodněnost a nepřiměřenost bude nutno před vyslovením závěru o průtazích zkoumat v každém jednotlivém případě, a to individuálně, dle konkrétních skutkových okolností s přihlédnutím k povaze věci.

K otázce posuzování délky řízení a její přiměřenosti (resp. nepřiměřenosti) kárný senát konstatuje, že tuto nelze vyjádřit numericky, neboť je vždy podmíněna objektivně charakterem projednávané věci a musí být zkoumána s ohledem na konkrétní okolnosti

případu, složitost věci, požadavky na provádění jednotlivých úkonů v řízení, jednání a procesní aktivity účastníků řízení, apod. Nelze proto bez dalšího automaticky vycházet při posuzování délky řízení a možných závěrů o nečinnosti pouze z judikatury Ústavního soudu, které se kárný žalobce dovolává, aniž by byl brán v potaz individuální skutkový stav té které věci; zatímco v jednom případě se může jevit délka řízení přesahující 9 měsíců jako průtah v řízení, v jiném případě takový závěr nemusí platit v řízení přesahujícím 12 měsíců a více; rovněž tak naopak - i v řízení trvajícím např. jen 3 měsíce již může být průtah důvodně shledán. Vždy je nutno, krom výše uvedených okolností, brát v potaz i to, co je pro účastníky v řízení v sázce. Jak již bylo uvedeno, soudní exekutor je povinen jednat dle § 46 odst. 1 exekučního řádu rychle a účelně, současně je však povinen dbát ochrany práv účastníků řízení, tedy jak oprávněného tak ale i povinného.

Není sporu o tom, že exekutor v exekučním řízení vykonává pravomoc svěřenou mu veřejnoprávními předpisy, je na něj delegována část státní moci, jejímž nositelem je původně soud (§ 1 odst. 2, § 28 exekučního řádu). V souvislosti s tím je mu také stanovena povinnost vykonávat tuto činnost nezávisle a nestranně (§ 2 exekučního řádu) a je též logicky povinen respektovat veškeré platné právní předpisy včetně těch, které účastníkům zaručují právo projednat věc bez zbytečných průtahů (§ 46 odst. 1 exekučního řádu, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Po zahájení samotné exekuční činnosti vystupuje soudní exekutor jako veřejný činitel, tj. ve vrchnostenském postavení vůči ostatním účastníkům řízení, na něhož je v určitém rozsahu přenesen výkon státní moci. Ani v této fázi řízení není zcela vyloučeno, aby soudní exekutor zohlednil pokyny či návrhy vznesené některým z účastníků řízení, avšak vždy musí dodržovat zásadu rovnosti účastníků, nestrannost a vázanost právními předpisy. Jak uvedl zdejší soud např. v kárném rozhodnutí č. j. 11 Kse 23/2009 - 100, ze dne 1. 9. 2010 *„(p)okud např. účastník řízení požádá soudního exekutora, aby mu na základě vážných důvodů, o jejichž existenci není pochyb, ponechal určitý přiměřený časový prostor k vyřešení situace, která by se jinak plynulým pokračováním exekučního řízení se vši pravděpodobností vyvinula v jeho neprospěch, pak vyhovění takové žádosti nemusí být nutně vždy v rozporu s výše uvedenými povinnostmi exekutora. Soudní exekutor si však zmíněných povinností musí být vědom a s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem případu musí rozhodnout, kdy je návrh účastníka řízení akceptovatelný a kdy již překračuje zákonem stanovené meze spravedlivého procesu. V každém případě se soudní exekutor vystavuje nebezpečí, že nebude schopen obhájit vedení řízení v souladu se zákonem, pokud případnému podnětu účastníka k nestandardnímu postupu vyhoví, avšak v exekučním spisu jej nezaznamená. Postup soudního exekutora není vzhledem k účastníkům řízení svázán natolik přísnými pravidly jako je tomu v řízení soudním, přesto však jednání s některým z účastníků a jeho výsledek v žádném případě nemůže vzbuzovat pochybnosti o jeho nestrannosti. V souladu s uvedenými povinnostmi je tedy nepřipustné, aby soudní exekutor v průběhu exekučního řízení na případný pokyn jednoho z účastníků exekučního řízení porušoval zákonem stanovené povinnosti k újmě ostatních účastníků.“*

Kárný senát z výše uvedených premis vycházel, přitom dospěl k závěru, že nutnost zohlednění konkrétních poměrů ve věci vedené pod sp. zn. 18 EX 1052/09 je neslučitelná s názorem kárného žalobce, který jako jediné hledisko pro definici průtahů označil časový úsek nečinnosti přesahující dobu 12 měsíců. Je zřejmé, že pokud v exekučním řízení není po dobu jednoho roku učiněn žádný úkon, je vhodné či nutné zjistit příčinu tohoto stavu, avšak dle názoru kárného senátu nelze výhradně na základě této skutečnosti paušálně

dovodit, že v dané věci došlo k neodůvodněné a nepřiměřené nečinnosti kárně obviněné soudní exekutorky, zakládající vznik kárného provinění. V dané věci kárně obviněná nebyla zcela nečinná, postupovala v součinnosti s oprávněným (byť pouze neformální e-mailovou korespondencí), tento s jejím postupem byl zcela ztotožněn, neměl proti postupu kárně obviněné žádné výhrady, na její postup si nestěžoval. Z předloženého spisu vyplynulo, že exekuční řízení bylo ukončeno, byla uhrazena dlužná částka vč. nákladů.

Jakkoli cílem exekučního řízení je apriori hájit zájem oprávněného, nelze zcela odhlédnout od možného dotčení na právech povinného. Byť sám povinný žádný úkon, kterým by deklaroval své aktuální sociální poměry vůči kárně obviněné, neučinil, a kárně obviněná konala určitým způsobem jen na základě vlastního uvážení, nelze kárně obviněnou vinit z neprofesionálního postupu, resp. z porušování zákona. V daném případě by právě nekompromisní, rychlý a necitlivý postup kárně obviněné zapříčinil nevratné a škodlivé následky, které by vystěhováním povinného a vyklizením bytu mohly nastat. V daném případě proto kárný senát neshledal v jednání kárně obviněné jednání *contra legem*, které by bylo lze kvalifikovat jako kárné provinění ve smyslu ust. § 116 odst. 1 exekučního řádu. Z obdobných důvodů, s přihlédnutím k obhajobě postupu kárně obviněné, posoudil kárný senát i tvrzené průtahy v řízení sp. zn. 18 EX 797/10, kdy sice je třeba konstatovat, že postup kárně obviněné není zcela správný, nicméně jej nelze považovat za tak zásadně vadný, že by bylo lze konstatovat kárné provinění.

Kárný senát však již nemohl přisvědčit obhajobě kárně obviněné ve věci sp. zn. 18 EX 1085/10, kdy způsobila nedůvodné průtahy v řízení, a to v době od 5. 5. 2010 do 18. 10. 2011; současně zanedbala dohled nad činností svého zaměstnance, čímž umožnila dodatečně antedatování listiny ve spise s cílem zastříti průtahy v řízení. Z předloženého exekutorského spisu bylo prokázáno, že kárně obviněná soudní exekutorka neprováděla v řízení jednotlivé úkony rychle a účelně, resp. po dobu výše uvedenou, neprováděla úkony vůbec. Pro závěr o tom, zda se výše popsány skutky v dané věci dopustila kárně obviněná soudní exekutorka porušení zákona, a tím i kárného provinění, je zcela bez významu, že se manipulací se spisem ve snaze zastříti déletrvající nečinnost kárně obviněné nedopustila sama kárně obviněná, ale její zaměstnanec. Jak již kárný senát konstatoval např. ve svém rozhodnutí č. j. 15 Kse 1/2009 - 90, *(e)zekutor vede kancelář svého úřadu tak, aby nebyla snižována důstojnost exekutorského stavu. Provádění kancelářských úkonů svěřuje pouze osobám náležitě kvalifikovaným, odpovědným a bezúhonným a soustavně na jejich činnost dohlíží. Exekutor je tedy za činnost svých zaměstnanců, kteří plní úkoly jeho jménem odpovědný; má proto i kárnou odpovědnost, jakož i odpovídá za škodu, kterou jeho zaměstnanci způsobí při výkonu exekutorské nebo další činnosti (§ 32 EŘ.).*

Jakkoli kárně obviněné nebylo prokázáno, že exekuční příkaz vydala kárně obviněná osobně, je na něm jmenovitě jakožto osoba, která jej vydala, uvedena; dále je v něm uvedeno pouze „za správnost vyhotovení: J. Š. z pověření soudní exekutorky, je tato skutečnost pro závěr o kárné odpovědnosti kárně obviněné zcela nerozhodná. V této souvislosti je třeba odkázat rovněž na ust. § 21 odst. 2 exekučního řádu, podle něhož nemůže soudní exekutor pověřit vydáním exekučního příkazu ani koncipienta, tím méně by proto mohl exekuční příkaz vydat jiný zaměstnanec oprávněný pouze k vykonávání jednoduchých „méně kvalifikovaných“ úkonů (viz § 27 odst.2 cit. zákona).

Kárné provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu nevyžaduje úmyslné zavinění. Toto pravidlo platí obecně v trestním právu hmotném, konkrétně je vyjádřeno v § 13 odst. 2 trestního zákoníku z roku 2009 (dříve § 3 odst. 3 trestního zákona z roku 1961), vztahuje se však výhradně k trestní odpovědnosti za trestný čin. Exekuční řád neodkazuje při úpravě kárné odpovědnosti exekutorů na jakékoliv použití hmotněprávních ustanovení trestního zákoníku, analogie je zde též z povahy věci vyloučena (teoreticky případnou nejbližší hmotněprávní úpravou by zřejmě byl zákon o přestupcích, neboť kárné provinění je bližší přestupku než trestnému činu). Ustanovení § 25 zákona č. 7/2002 Sb., aplikované v kárném řízení proti exekutorům, za použití § 121 odst. 1 exekučního řádu, odkazující na přiměřené použití trestního řádu v otázkách řízení, neposkytuje podklad pro řešení otázek hmotněprávních. Není tedy rozhodné, že kárně obviněná soudní exekutorka nebyla vedena úmyslem. Zavinění je jakožto subjektivní stránka kárného provinění jedním z obligatorních znaků skutkové podstaty každého kárného provinění. Obecně lze v kárném či jiném disciplinárním řízení zavinění definovat jako vnitřní vztah obviněné osoby k poruše nebo ohrožení objektu kárného provinění. Zavinění může být jak úmyslné, tak i nedbalostní. Zákonné vymezení kárného provinění soudního exekutora neupravuje explicitně otázku formy zavinění. Je tedy nutno vycházet z výše konstatovaného, tj. že zavinění je obligatorním znakem každého kárného provinění, vzhledem k tomu, že zákon nijak nespecifikuje jeho formu, přichází v úvahu jak zavinění úmyslné, tak i nedbalostní.

Z uvedeného se tedy podává, že kárného provinění, tj. závažného, resp. opakovaného porušení povinnosti stanovené právním předpisem, se tedy lze dopustit i z nedbalosti. Pro posouzení odpovědnosti kárně obviněné není relevantní, zda se jednalo o nedbalost vědomou či nevědomou. Kárný senát dospěl k závěru, že kárně obviněná závažně porušila zákonem stanovené povinnosti, přitom toto pochybení ve svém důsledku vedlo k dotčení na právech oprávněného, neboť povinný již nebyl nalezen, nevyskytuje se v místě bydliště a do dnešního dne nebylo ničeho vymoženo.

Kárný senát dále dospěl k závěru, že kárně obviněná porušila povinnosti stanovené jí právním předpisem, a to konkrétně tím, že tím, že v exekučních řízeních vedených pod sp. zn. 18 Ex 3227/11, 18 EX 5849/11, 18 EX 162/10, 18 EX 3357/11, 18 EX 1585/10, 18 EX 34/11 a 18 EX 38/10 nevydávala řádnou výzvu včetně vyčíslení vymáhaného nároku oprávněného tak, jak jí ukládá ust. § 46 odst. 5 exekučního řádu. Kárně obviněná ke své obhajobě uvedla, že v případech, kdy se jednalo o věci bagatelní, konkr. ve spisech, kde považovala za minimální odměnu 3.000 Kč, kdyby 50 % této odměny byla částka nižší, byl používán zvláštní formulář výzvy, tato výzva (bez čísla a bez založení ve spise) se přidala k usnesení, poučení, k návrhu a event. k exekučnímu příkazu, proto se mohlo jevit, že v tomto spise výzva nebyla vydána

Kárný senát konstatuje, že kárně obviněná soudní exekutorka zjevně porušila ust. § 46 odst. 5 exekučního řádu, který zcela jednoznačně stanoví náležitosti výzvy ke splnění vymáhané povinnosti, toto porušení však nepovažuje za závažné, nicméně kárně obviněná tak postupovala opakovaně, čímž naplnila znaky kárného provinění dle § 116 odst. 2 exekučního řádu.

Kárný senát naopak neshledal kárné provinění v tom, že kárně obviněná soudní exekutorka postupovala při stanovení výše odměny, dle názoru kárného žalobce, v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb; kárný žalobce v této souvislosti argumentuje četnou judikaturou Ústavního soudu, který se otázkou odměny soudního exekutora, resp. jejího snížení, několikrát zabýval.

V případě odměn exekutorů Ústavní soud zásadně zasáhl do praxe soudních exekutorů a obecných soudů zejména svým nálesem sp. zn. Pl. ÚS 8/06, ze dne 1. 3. 2007, a poté řadou dalších navazujících rozhodnutí; mimo jiné např. nálesem sp. zn. II ÚS 233/09, ze dne 11. 6. 2009, v němž konstatoval, že *„dle § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 330/2001 Sb. ve znění do 31. 10. 2008 je v situaci, kdy dlužník splní sám svoji povinnost (bez přímé exekuce) nezbytné snížení (i) minimální odměny exekutora dle § 6 odst. 3 vyhlášky. V cit. nálezu Ústavní soud mimo jiné též konstatoval: „není pochyb o tom, že ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky ve znění do 31. 10. 2008, resp. jeho výraz „§6“ byl vyložitelný ústavně konformně ve smyslu shora vysvětleného snížení i minimální odměny exekutora, a to již s ohledem na jazykový výklad, neboť toto ustanovení, co se týče snížení odměny o 50 %, odkazovalo na celé ustanovení § 6, včetně jeho odstavce třetího o nejmenší částce odměny.“*

Kárný senát nikterak nečiní sporným názor, že obecně a priori při interpretaci relevantních ustanovení vyhlášky a posouzení nastolené právní otázky, nelze odhlížet od judikatury civilních soudů, zejména potom soudů vrcholných, potažmo Ústavního soudu. Jakkoli se Česká republika nenachází v tradičním prostředí precedentního práva, judikatura soudů, a to zejména judikatura vyšších soudů, je-li konstantní, působí jako pramen práva. V této souvislosti nelze pomíjet ani skutečnost, že právě cílem vrcholných soudů je zajistit jednotu a zákonnost rozhodování. Nerespektování judikatury těchto soudů by nepochybně vedlo k popření pravidel spravedlivého procesu, principů demokratického právního státu, a to zejména principu předvídatelnosti rozhodování a principu právní jistoty.

Podle ustanovení § 2 exekučního řádu vykonává exekutor exekuční činnost nezávisle, ale současně je při výkonu exekuční činnosti vázán Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení. Exekutor je samozřejmě především bezvýhradně vázán soudními rozhodnutími vydanými exekučním soudem, odvolacím soudem a dovolacím soudem; tato vázanost je shodná s vázaností soudu právním názorem vyšší soudní instance při rozhodování o oprávněném prostředku. Zákon však neomezuje v cit. ustanovení vázanost exekutora rozhodnutími soudu pouze na rovinu kasační; exekutor je vázán obecně rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení. Přenesl-li stát zákonem výkon soudní moci na exekutory, není zde rozumného důvodu, aby na ně, stran prostoru nezávislosti jejich rozhodování, bylo nahlíženo odlišně než na soudce. Jak již bylo uvedeno, judikatura vrcholných soudů, je-li ji přisouzena funkce výše nastolených garancí, je pro nižší soudy závazná, a soudy jsou povinny ji ve skutkově a právně shodných případech respektovat. Kárný senát proto nemohl ponechat stranou ani konstantní judikaturu Ústavního soudu k danému ustanovení, které se kárný žalobce dovolává. Nutno však podotknout, že kárný žalobce skutek neformuloval tak, že kárně obviněná nerespektovala závaznou judikaturu, ale tak, že postupovala v rozporu s právními předpisy.

Kárný senát a priori musel vycházet ze skutečnosti, že kárně obviněné jsou přičítány skutky, jichž se dopustila v roce 2010, resp. 2011, tedy za účinnosti vyhlášky č. 330/2001 Sb. ve znění vyhl. č. 330/2008 Sb., která s účinností od 1. 11. 2008 ust. § 11 odst. 1 písm. a) změnila stávající text tak, že stanovila: „...ve výši 50% odměny podle § 6 odst. 1 a 2, jde-li o exekuci ukládající zaplacení peněžité částky.“ Teprve další novelou provedenou vyhl. č. 63/2012 Sb. s účinností od 1. 3. 2012 byl text zákona v § 11 opět změněn tak, že odst. 1 a 2 byl vypuštěn a odkaz byl proveden opět na celý § 6 (shodně jak tomu bylo do 31. 10. 2008). Právně relevantní období, v němž se nacházela kárně obviněná, Ústavní soud v uvedených nálezech neposuzoval.

Kárný soud nikterak nezpochybňuje povinnost soudního exekutora reflektovat při výkonu své činnosti taktéž judikaturu Ústavního soudu, zejména ve skutkově i právně shodných případech. Nelze však pominout, že judikatura, na kterou odkazuje i kárný žalobce se týkala skutkově období do 31. 10. 2008. Ústavní přitom sám výslovně např. v nálezu II. ÚS 233/09 poukázal na znění vyhlášky do 31. 10. 2008, jakkoli nález vydal až dne 11. 6. 2009, tedy za účinnosti již nové právní úpravy účinné od 1. 11. 2008 na základě vyhl. č. 330/2008 Sb., kterou bylo změněno ust. § 11 odst. 1 písm. a) tak, že text: § 6 (tj. celé ustanovení § 6, který obsahoval odst. 1, 2 a 3) výslovně byl změněn na text: § 6 odst. 1 a 2 (přitom uvedené ustanovení nadále obsahovalo i odst. 3, který zůstal v nezměněné podobě a shodně stanovoval nejnižší odměnu exekutora ve výši 3.000 Kč). Zcela zjevně přitom zde již ze samotného jazykového výkladu (jehož se mimo jiné právě Ústavní soud stran původního textu v § 6 vyhlášky dovolával) vyplývala jednoznačná interpretace, že které nebylo lze dovodit, že se dané ustanovení vztahuje i na odst. 3, tzn. na celé ust. § 6, na kteréžto argumentaci Ústavní soud mimo jiné zmiňovaná rozhodnutí založil. Obdobně též v nálezu ze dne 14. 2. 2012, sp. zn. II. ÚS 3218/10, Ústavní soud konstatoval: „(O)kolnost, že stěžovatelka splnila svou povinnost dobrovolně, byť v poslední možný okamžik před nuceným výkonem, je relevantní z hlediska ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) exekučního tarifu, ve znění do 31. října 2008. Ústavní soud se ve zmiňovaných nálezech výslovně vyjadřoval pouze k právní úpravě účinné do 31. 10. 2008, a ačkoli svá rozhodnutí vydal již za účinnosti nové právní úpravy, nikterak své závěry neformuloval obecně tak, že by je bylo lze vztáhnout i na řízení vedená po 1. 11. 2008, kdy díkce zákona byla změněna a jazykový výklad byl zcela jednoznačný. Kárný senát především považuje za nutné předeslat právní rámec dané otázky.

Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora a o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené soudním exekutorem, byla novelizována nejprve vyhl. č. 330/2008 Sb., která nabyla účinnosti od 1. listopadu 2008. Od tohoto data byl text ust. § 11 písm. a) změněn tak, že bylo výslovně uvedeno, že tato odměna se stanoví ve výši 50 % odměny podle § 6 odst. 1 a odst. 2, tedy výslovně se konstatuje pouze odst. 1, odst. 2, ačkoli § 6 obsahoval rovněž odstavec 3, který stanovil minimální odměnu exekutora, a to v nezměněné výši. K této právní úpravě se vztahuje postup kárně obviněné při stanovení odměny, který je jí přičítán k tíži. Kárný senát pouze pro úplnost dodává, že poslední změna této vyhlášky nastala vyhláškou č. 63/2012 Sb., která nabyla účinnosti od 1. března 2012, kde v § 11 odst. 1 písm. a) se slova odst. 1 a 2 zrušují, čímž se vrací právní režim do toho stavu, který zde byl do 31. 10. 2008, uvedené

platí pro celý § 6, tudíž povinnost krácení odměny se vztahuje i na odst. 3, tedy i minimální odměny ve výši 3.000 Kč, kterou odst. 3 stanoví.

Kárný žalobce z uvedeného dovozuje, že v těchto relevancích právního stavu je nutno na kárné provinění nebo tedy spíš na postup soudní exekutorky pohlížet a z tohoto důvodu i posuzovat v těchto intencích. Takovou argumentaci nelze přijmout, tím spíše, jedná-li se o otázku trestního obvinění.

Ústavní soud v nálezu ze dne 15. 1. 2008, sp. zn. I. ÚS 629/06, k požadavku předvídatelnosti práva, konstatoval: *„Přehodnocení interpretace ze strany správních úřadů nebo soudů, za nezměněného stavu interpretovaných právních předpisů, jistě není vyloučeno. Představuje však závažný zásah do právní jistoty a intenzitu tohoto zásahu je nutno posuzovat vždy ve světle individuální situace. Legitimita změny správní praxe závisí na otázce, do jaké míry mohl adresát normy rozumně počítat s tím, že se výklad dané normy změní, a to i za nezměněných právních předpisů. To platí zejména se zřetelem na ustálenost, jednotnost, dlouhodobost a určitost správní praxe, na význam daného výkladu práva pro adresáty právní normy, i s ohledem na změnu právních předpisů s danou správní praxí souvisejících a na eventuální změnu relevantních společenských okolností, které mohou objektivně přispívat k poznání správného výkladu práva (a tedy k poznání práva v materiálním smyslu). V každém případě ovšem platí, že změna dlouhodobé správní praxe nebo soudně-správní judikatury - za nezměněného stavu právních předpisů - může nastat jen ze závažných a principiálních důvodů směřujících k dosažení určité právem chráněné hodnoty. V žádném případě se však nesmí dít svévolně.*

Lze připustit, že výklad právní úpravy do 31. 10.2008 nebyl jednoznačný a dával důvodu k pochybnostem; za této situace bylo na místě reflektovat konstantní judikaturu Ústavního soudu, kterou byly obecné soudy, jakož i soudní exekutoři povinni respektovat.

Stát zde však poté zcela jednoznačně právní úpravu změnil a od 1. 11. 2008 byla právní úprava obsažena v § 11 odst. 1 písm. a) zcela odlišná, než z jaké vycházel Ústavní soud. Text právní normy důsledně rozlišoval mezi jednotlivými odstavci §6, přitom explicitně uvedl pouze odst. 1 a 2, z čehož vyplývalo, že krácení odměny se netýká odstavce 3. Úpravu po účinnosti vyhl. č. 330/2008 Sb. proto nelze chápat jinak, než že zákonodárce v § 11 odst. 1 písm. a) tím, že odkazuje pouze na odst. 1 a 2 § 6 presumuje, že režim krácení odměny exekutora se neuplatní u odstavce 3, nutno tedy mít za to, že po novele vyhlášky od 1. 11. 2008 zněl příkaz zákonodárce tak, že odměna exekutora nemá být snížena pod hranici stanovenou v § 6 odst. 3, resp. že je garantována minimální odměna exekutora ve výši 3.000 Kč. Nelze konstatovat jinak, než že zákonodárce provedl novelizaci § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb. změnu oproti předchozímu stavu (zda tak vskutku učinit chtěl, je nerozhodné, neboť nejasná intence zákonodárce by nemohla založit právní povinnost soukromé osoby, nebyla-li by patřičně jednoznačným způsobem vtělena do textu zákona). Za takové situace nelze legitimně setrvat na požadavku reflexe judikatury Ústavního soudu, který nadto ve zmiňovaných nálezech výslovně poukazoval právě na právní stav do 31. 10. 2008, a to přesto, že rozhodoval již za nové právní úpravy, přitom novou právní úpravu nikterak nezmiňoval ani na ni závěry, které učinil, nevztáhl.

Je věcí zákonodárce, aby byl při legislativních změnách uvážlivý a aby do platného práva zasahoval způsobem, který bude zmenšovat, a nikoli posilovat obtíže spojené s výkladem a užitím zákona. Nelze chtít po adresátech právních norem, aby – jakkoli by takový požadavek byl v konkrétním případě z morálního hlediska třeba i oprávněný – dobrovolně státu poskytovali něco, k čemu nejsou povinni. Úmysl zákonodárce musí být vyjádřen způsobem, který odpovídá požadavkům na určitost a jasnost právních předpisů v podmínkách právního státu. Není-li tomu tak, nelze příslušná ustanovení aplikovat k tíži soukromé osoby. Nutno nad rámec uvedeného podotknout, že požadavku předvídatelnosti práva však zákonodárce nedostál ani následně, když další novelou vyhlášky č. 330/2001 Sb., provedenou vyhl. č. 63/2012 Sb. s účinností od 1. 3. 2012 opět navrátil text § 11 odst. 1 písm. a) do znění před 1. 11. 2009. Po 1. 3. 2012 lze proto legitimně po soudním exekutorovi požadovat, aby ke zmiňovaným závěrům učiněným Ústavním soudem stran ust. § 11 cit. vyhlášky bez dalšího přihlížel a ve své činnosti je respektoval.

Kárný senát již ve svém rozhodnutí č. j. 15 Kse 6/2010 - 54, ze dne 19. 1. 2011 mimo jiné konstatoval: „*Kárnou odpovědnost exekutora nelze dovozovat ze skutečnosti, že tento zastává např. právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, tím spíše, vychází-li postup exekutora z relevantní judikatury civilních soudů, v níž má právní názor exekutora oporu; jeho názor na postup v dané věci tedy nebyl zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámec. Nemohla zde být proto založena kárná odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože obviněný exekutor vycházel z předpokladu určité aplikace právní úpravy. Nelze zde proto shledat zavinění v jakékoli formě*“ (těž např. rozhodnutí č. j. 15 Kse 12/2011 - 86 ze dne 21. 5. 2012). V daném případě kárně obviněná zastávala právní názor, který nebyl nijak ojedinělý, nebyl výkladovým excesem zákona, nadto byl rovněž zastáván obecnými soudy.

Nad rámec uvedeného kárný senát konstatuje, že samo ministerstvo spravedlnosti v důvodové zprávě k novelizaci vyhl. č. 330/2001 Sb., účinné od 1. 3. 2012 uvádí: „*Změna § 11 odst. 1 písm. a) by měla postavit najisto, že v případě, kdy povinný splnil svoji povinnost dobrovolně, na základě výzvy zaslané soudním exekutorem, a jde-li o exekuci ukládající zaplacení peněžité částky, náleží exekutorovi odměna ve výši 50% i z minimální částky stanovené v § 6 odst. 3 vyhlášky, tedy 1500 Kč, a nikoli tato minimální odměna celá (3.000 Kč). Platná právní úprava v tomto ohledu zejména v aplikační praxi vzbuzuje pochybnosti, protože v § 11 odst. 1 písm. a) vyhlášky je odkazováno pouze na § 6 odst. 1 a 2.*“ Z uvedeného vyplývá, že objektivně existovala názorová nejednota.

Kárný senát v projednávané věci dospěl k závěru, že skutek spočívající v tom, že v řízeních sp. zn. 18 Ex 3227/11, 18 Ex 3357/11 a sp. zn. 18 Ex 162/10 kárně obviněná soudní exekutorka měla vyčíslit svoji odměnu v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 330/2001 Sb. není kárným proviněním, a proto ji v této části obžaloby zprostil.

Kárnou odpovědnost soudní exekutorky nelze dovozovat ze skutečnosti, že tato zastává právní názor odlišný od právního názoru kárného žalobce, vycházela-li kárně obviněná z jednoznačného textu tehdy platného a účinného právního předpisu, jakož i z postupu civilních soudů, které zastávaly shodný právní názor jako kárně obviněná. Její právní názor na věc tedy nebyl zcela ojedinělým názorovým excesem ani projevem svévole, který by zcela postrádal právní rámec. Nemohla zde být proto založena kárná

odpovědnost z hlediska závažnosti, ale zejména ani z hlediska dostatku subjektivní stránky, protože obviněná exekutorka vycházela z předpokladu určité aplikace právní úpravy. Nelze zde proto shledat zavinění v jakékoli formě. Obdobnými důvody byl kárný senát veden i v případě dalšího skutku stran vytýkaného porušení ust. § 88 odst. 1 exekučního řádu.

Při úvaze o uložení kárného opatření přihlížel kárný senát ke všem okolnostem, které během řízení vyšly najevo, jakož i k důsledkům jednání kárně obviněné.; rovněž bral v potaz i skutečnost, že se jednalo o první kárné provinění, pro které byla kárná žaloba podána a kárně obviněná nebyla dosud kárně trestána. Kárný senát uložení pokuty ve výši 10.000 Kč považoval za přiměřené, resp. pro uložení pokuty ve výši navrhané kárným žalobcem neshledal dostatečné odůvodnění.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** přípustné odvolání (§ 21 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů).

V Brně dne 25. září 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně kárného senátu